

**ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ № 4

**КАФЕДРИ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Галузь знань 081 Право

Спеціальність 081 «Право»

Освітній рівень магістерський

Освітньо-професійна програма Право

Шифр за ОПП: ОК 12

Мова навчання: українська

Кропивницький - 2024

Розробник:

МЕЛИКОВ Руслан, викладач кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління факультету № 4 ДонДУВС, доктор філософії

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри кримінального права та кримінології

Протокол № 5 від «26» грудня 2024 р.

Т.в.о. завідувача кафедри

Ганна КОНАРСЬКА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Право»

«26» грудня 2024 р.

Гарант ОПП

Тетяна КОЛЕСНИК

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Мова навчання:	українська	
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Кількість кредитів:	3	
Загальна кількість годин:	90	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	2	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	2-й	2-й
Лекції:	10 годин	4 годин
Семінарські:	20 годин	12 годин
Практичні:	-	-
Самостійна робота:	60 годин	74 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:3	1:4

1. 2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є: Метою навчальної дисципліни «Міжнародне кримінальне право» є отримання здобувачами/здобувачками освітнього рівня «магістр» глибоких системних теоретичних знань щодо загальних положень та розуміння кримінальних правопорушень за стандартами міжнародного кримінального права; правових доктрин в цій галузі знань; особливостей кваліфікації кримінальних правопорушень за міжнародним кримінальним правом.

Завданням дисципліни є вміння: У результаті вивчення дисципліни майбутні магістри повинні: здатність розуміння контексту у міжнародному кримінальному праві; здатність оцінювати взаємодію міжнародного кримінального права та міжнародних правових систем з правовою системою України в частині притягнення до відповідальності за міжнародні злочини та

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування освітніх компонент «Судові та правоохоронні органи», «Актуальні проблеми застосування кримінального законодавства», «Кримінальне право», «Кримінологія», «Кримінально-виконавче право».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 3	ПРН 7	ПРН 10	ПРН 12	ПРН 15	ПРН 19	ПРН 20
Опанувати основні принципи застосування міжнародного кримінального права	+		+			+	
Знати особливості кваліфікації кримінальних правопорушень за міжнародним кримінальним правом та Римським статутом		+		+			
Знати особливості кваліфікації окремих міжнародних злочинів		+		+			
Вміти вільно використовувати засвоєні знання для розв'язання типових ситуацій, що виникають у процесі застосування норм міжнародного кримінального права	+				+	+	
Здійснювати юридичний аналіз складів міжнародних злочинів		+		+			
Здійснювати відмежування кримінальних правопорушень від міжнародних злочинів та злочинів міжнародного характеру			+	+		+	+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

[illegible]

Тема 1. Поняття міжнародного кримінального права.	18	2	4		12	16		2		14
Тема 2. Поняття злочину у міжнародному кримінальному праві.	18	2	4		12	20	2	2		16
Тема 3. Інститут відповідальності у міжнародному кримінальному праві.	18	2	4		12	16		2		14
Тема 4. Відповідальність за міжнародні злочини.	18	2	4		12	18	2	2		14
Тема 5. Відповідальність за злочини міжнародного характеру.	18	2	4		12	18		4		14
Разом за змістовим модулем 1	90	10	20	-	60	90	4	12	-	72
Усього годин	90	10	20	-	60	90	4	12	-	72

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.

Виникнення та історія розвитку міжнародного кримінального права. Поняття міжнародного кримінального права: предмет, метод, завдання. Система міжнародного кримінального права. Джерела міжнародного кримінального права. Взаємодія міжнародного кримінального права та внутрішнього кримінального права України. Імплементация положень міжнародного кримінального права у національні правові системи.

Поняття та система принципів міжнародного кримінального права. Принцип індивідуальної кримінальної відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Принцип незастосовності строків давності у міжнародному кримінальному праві. Принцип неприпустимості посилення на посадове становище особи в міжнародному кримінальному праві.

ТЕМА 2. ПОНЯТТЯ ЗЛОЧИНУ У МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ.

Поняття злочину за міжнародним кримінальним правом. Види злочинів у міжнародному кримінальному праві: міжнародні злочини, злочини міжнародного характеру. Склад злочину у міжнародному кримінальному праві: матеріальні елементи складу, суб'єктивний елемент складу. Стадії злочину та співучасть у злочині у міжнародному кримінальному праві. Обставини, які виключають кримінальну відповідальність за міжнародним кримінальним правом.

ТЕМА 3. ІНСТИТУТ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ.

Принципи відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Підстава відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Суб'єкти відповідальності у міжнародному кримінальному праві. Покарання в міжнародному кримінальному праві: поняття, види, особливості призначення.

ТЕМА 4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНІ ЗЛОЧИННИ.

Поняття міжнародного злочину. Класифікація міжнародних злочинів. Злочин геноциду. Злочини проти людяності. Воєнні злочини. Злочин агресії. Оцінка вторгнення РФ в Україну у світлі міжнародного кримінального права. Поняття та класифікація злочинів міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти прав та свобод особи. Злочини міжнародного характеру, які посягають на нормальне здійснення міжнародних економічних відносин. Корупційні злочини міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти довкілля. Злочини міжнародного характеру проти громадської безпеки. Кіберзлочини.

ТЕМА 5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИННИ МІЖНАРОДНОГО ХАРАКТЕРУ.

Поняття та класифікація злочинів міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти прав та свобод особи. Злочини міжнародного характеру, які посягають на нормальне здійснення міжнародних економічних відносин. Корупційні злочини міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти довкілля. Злочини міжнародного характеру проти громадської безпеки. Кіберзлочини.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік
	40	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік
	20	40	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

При оцінюванні заліку застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

- оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

- оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

- оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

- оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

- оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

- оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

- оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

- оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

- 1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

- 1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

- 1 бал - теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

- 2 бали - грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач повинен аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. 1 Теорія та практика міжнародного кримінального права: підручник / [Зелінська Н. А., Андрейченко С. С., Дрьоміна-Волок Н. В., Коваль Д. О. ; за ред. проф. Зелінської Н. А.]. Одеса : Фенікс, 2017.
2. Важна К. А. Проблеми визначення поняття й сутності тероризму в міжнародному праві. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, 2021. № (8). С. 137–151.
3. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. Харків: Право, 2019.
4. Guilfoyle Douglas. International Criminal Law. Oxford University Press. 2016. 419 p.

5. Kotiswaran, Prabha, and Nicola Palmer, *Transnational Criminal Law: A Field in the Making*, in Peer Zumbansen (ed.), *The Oxford Handbook of Transnational Law*, 2021.

6. Stah C. *A Critical Introduction to International Criminal Law*. Cambridge University, 2019. 464 p.

7. Андрейченко С. С., Владишевська В. В. Міжнародне кримінальне право : навч.-метод. вказівки з підготовки до семінарських занять / НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 71 с.

8. Базов О. В. Міжнародно-правові засади організації та діяльності міжнародних кримінальних судів: монографія. Київ : Алерта, 2023. 628 с.

9. Сироїд Т. Л. Міжнародне кримінальне право: підручник. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : Право, 2023. 512 с.

Додаткова:

1. Жуковська Я.М., Дранчук Л.М. Міжнародні злочини: правова природа та проблеми класифікації. *Право і суспільство*. 2016. № 3. Ч. 2. http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2016/3_2016/part_2/28.pdf

2. Лук'янова Г., Серкевич І. Принципи міжнародного кримінального права. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"*. 2020. № 1. Т. 7. С. 197-203. <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/may/21543/33.pdf>

3. Попко В. В. Принципи транснаціонального кримінального права у світлі міжнародного права. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2018. Вип. 136. С. 36–59.

4. Стрельцова Є.Д. Міжнародне публічне та міжнародне приватне право: методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право / Є. Д. Стрельцова. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, ФЛП Жмай О. В., 2021. 60 с. <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/32298/5.pdf>

5. Tom Dannenbaum. Mechanisms for Criminal Prosecution of Russia's Aggression Against Ukraine, *March 10, 2022* <https://www.justsecurity.org/80626/mechanisms-for-criminal-prosecution-of-russias-aggression-against-ukraine/>

6. Larry D. Johnson. United Nations Response Options to Russia's Aggression: Opportunities and Rabbit Holes, *March 1, 2022* <https://www.justsecurity.org/80395/united-nations-response-options-to-russias-aggression-opportunities-and-rabbit-holes/>

7. Nikola Hajdin. The Leadership Clause in the Crime of Aggression and Its Customary International Law Status, *March 17, 2022* <https://www.justsecurity.org/80696/the-leadership-clause-in-the-crime-of-aggression-and-its-customary-international-law-status/>

8. Diane Orentlicher. How States Can Prosecute Russia's Aggression With or Without "Universal Jurisdiction", March 24, 2022 <https://www.justsecurity.org/80818/how-states-can-prosecute-russias-aggression-with-or-without-universal-jurisdiction/>

9. Kevin Jon Heller. Creating a Special Tribunal for Aggression Against Ukraine Is a Bad Idea, 07.03.22 <https://opiniojuris.org/2022/03/07/creating-a-special-tribunal-for-aggression-against-ukraine-is-a-bad-idea/>

10. Carrie McDougall. Why Creating a Special Tribunal for Aggression Against Ukraine is the Best Available Option: A Reply to Kevin Jon Heller and Other Critics, 15.03.22 <http://opiniojuris.org/2022/03/15/why-creating-a-special-tribunal-for-aggression-against-ukraine-is-the-best-available-option-a-reply-to-kevin-jon-heller-and-other-critics/>

11. Попко В.В. Транснаціональне кримінальне право: міжнародноправові засади : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.11 - Міжнародне право, 2020.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

2. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> - каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України

3. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html> - каталог національних бібліотек країн світу

4. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html> - каталог електронних бібліотек України

5. <http://allbest.ru/union/> - перелік безкоштовних бібліотек повних текстів

6. <http://www.friends-forum.com/forum/printthread.php?t=5838&pp=30> - енциклопедії та словники

7. <http://www.lib.com.ua/> - електронна бібліотека

8. <http://www.slovari.org> – каталог словників (у тому числі, юридичні)

9. <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html> - реферативна база даних НБУ ім. В.І. Вернадського (включаючи юридичні науки)

10. <http://www.ebk.net.ua> – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева).